

۱۴۰۰

سالنامه
نبیپن
راهبردی

فلسطین
و
رژیم صهیونیستی
در سال ۱۴۰۰
رویدادها و روندها

سالنامه تبیین راهبردی ۱۴۰۰

فلسطین ورژیم صهیونیستی در سال ۱۴۰۰؛ رویدادها و روندها

اندیشکده راهبردی تبیین

نشانی: تهران، اقدسیه، خیابان شهید موحد دانش، خیابان نسترن، پلاک ۳۲، واحد ۷

کد پستی: ۱۹۵۷۶۶۴۷۳۱

تلفن: ۲۶۱۵۳۳۲۹

نمبر: ۸۹۷۷۱۹۶۴

فهرست

مقدمه ۳

تحوالات داخلی رژیم صهیونیستی: پایان نتانیا هو ۴

سیاست خارجی رژیم صهیونیستی: تحکیم عادی سازی ۵

لغو برگزاری انتخابات سه گانه فلسطینی ها ۶

جنگ ۱۱ روزه «شمشیر قدس» ۸

قتل نزار بنات، منتقد تشکیلات خودگردان ۹

عملیات تونل آزادی: فرار از زندان جلبوع ۱۰

مذاکرات مبادله اسرا ۱۱

افزایش درگیری ها در کرانه باختری ۱۲

چشم انداز تحولات ۱۴۰۱ ۱۲

فهرست مقالات ۱۳

مهدي آشنا

کارشناس مسائل فلسطین

با توجه به وضعیت سیاست داخلی رژیم صهیونیستی، رویکرد دولت جدید آمریکا درباره مسئله فلسطین و همچنین شرایط منطقه‌ای به نظر نمی‌رسد فلسطینی‌ها در سال جدید پیشرفتی در رسیدن به آنچه تاکنون به آن دست نیافته‌اند، داشته باشند.

مقدمه

تحولات حوزه فلسطین و رژیم صهیونیستی در سال ۱۴۰۰ تحولات مهم و اثرگذاری بوده است. در ابتدای سال چهارمین انتخابات رژیم صهیونیستی طی دو سال برگزار شد و نتانیا هو در تشکیل کابینه ناکام ماند و مخالفین او به رغم اختلافات درونی توانستند کابینه رژیم صهیونیستی را تشکیل داده و نتانیا هو را پس از سال‌ها کنار بزنند. در مقابل در فلسطین محمود عباس رئیس تشکیلات خودگردان که قبل تر با صدور بخشنامه برگزاری انتخابات ریاست تشکیلات، شورای قانون گذاری و شورای ملی، زمان این انتخابات را تعیین کرده بود تصمیم به لغو برگزاری انتخابات گرفت تا امید فلسطینی پس از گذشت ۱۵ سال از برگزاری آخرین انتخابات تبدیل به ناامیدی شود. تحول مهم دیگر جنگ ۱۱ روزه رژیم صهیونیستی و غزه در پی پاسخ گروه‌های مقاومت به تجاوزهای رژیم صهیونیستی علیه ساکنان بیت المقدس بود که آثار مهمی بر جای گذاشت. برآیند کلی این تحولات، افزایش مقاومت‌های مسلحانه فلسطینی‌ها و درگیری‌ها در کرانه باختری میان فلسطینی‌ها و نیروهای رژیم اشغالگر و شهرک نشینان صهیونیستی بوده است.

تحولات داخلی رژیم صهیونیستی: پایان نتانياهو

مهم‌ترین تحول در سال ۱۴۰۰ در عرصه داخلی رژیم صهیونیستی پایان کار نتانياهو به عنوان نخست‌وزیر این رژیم بعد از ۱۲ سال بود. بعد از دو انتخابات بی‌نتیجه و فروپاشی ائتلاف نتانياهو و گانتز که بر اساس نتایج انتخابات سوم شکل گرفته بود در سوم فروردین چهارمین انتخابات رژیم صهیونیستی طی دو سال، برگزار شد که حزب لیکود با ۳۰ کرسی بیشترین آراء را به خود اختصاص

مهم‌ترین تحول
در سال ۱۴۰۰
در عرصه داخلی رژیم
صهیونیستی پایان
کار نتانياهو به عنوان
نخست‌وزیر این رژیم
بعد از ۱۲ سال بود.

داد و در نتیجه نتانياهو مجدداً مأمور به تشکیل کابینه شد. با این حال کسب حمایت ۶۱ کرسی برای نتانياهو امکان‌پذیر نبود؛ اگرچه جناح راست اکثریت آراء (۷۲ کرسی از ۱۲۰ کرسی) را به دست آورد، اما به دلیل شکاف‌های موجود و مخصوصاً شکل‌گیری یک

موج ضد نتانياهو در این جناح (شامل یمینا، راست جدید و اسرائیل خانه ما) قادر به تشکیل ائتلاف نشد.

پس از نتانياهو، یئیر لاپید رهبر حزب میانه یش‌عائید که بعد از لیکود بیشترین کرسی (۱۷ کرسی) را کسب کرده بود مأمور به تشکیل کابینه شد. احزاب چپ و میانه که با ۳۸ کرسی در موضع ضعف قرار داشتند توانستند با احزاب ضد نتانياهو در جناح راست ائتلاف کنند و نتانياهو را از کرسی قدرت پایین بکشند و سرانجام سناریویی که احتمال کمی برای به وقوع پیوستن آن تصور می‌شد، تحقق یافت و به‌رغم اینکه امیدواری پیش از انتخابات احزاب متعدد به تشکیل ائتلافی

منهای لیکود و احزاب مذهبی سنتی به واسطه نتایج انتخابات و همچنین تحولاتی مانند جنگ ۱۱ روزه غزه کم‌رنگ شده بود، اردوگاه ضد نتانیاهاو با همه اختلافاتشان برای تشکیل کابینه به ائتلاف رسیدند و در تاریخ ۲۳ خرداد (۱۳ ژوئن) کابینه جدید را تشکیل دادند. با تشکیل کابینه جدید رژیم صهیونیستی به ریاست دوره‌ای نفتالی بنت و یئیر لاپید (دو سال اول نفتالی بنت و دو سال دوم لاپید)، ۱۲ سال نخست‌وزیری پی‌پی نتانیاهاو سرانجام به پایان رسید. این در حالی بوده است که کابینه جدید متشکل از طیف متنوعی از احزاب چپ، راست، میانه و عربی است که تفاوت‌های ایدئولوژیک زیادی با هم دارند و توانایی آن در اتخاذ و پیشبرد سیاست‌هایی مورد اجماع به شدت محدود است.

نکته مهم این ائتلاف حمایت حزب عربی رعام به رهبری منصور عباس از آن است. این نخستین بار در تاریخ رژیم صهیونیستی است که کابینه این رژیم به پشتوانه یک حزب عربی تشکیل می‌شود. حمایت این حزب عربی از ائتلاف البته بدون مشارکت در کابینه در حالی صورت گرفت که تنش‌ها در قدس، جنگ ۱۱ روزه غزه و درگیری‌های عرب-یهود در سرزمین‌های اشغالی از نظر بسیاری از صاحب‌نظران امکان چنین ائتلافی را بسیار دشوار کرده بود.

سیاست خارجی رژیم صهیونیستی: تحکیم عادی‌سازی

در عرصه سیاست خارجی رژیم صهیونیستی در سال ۱۴۰۰ تحول خاصی

رخ نداد و مهم‌ترین مشخصه سیاست خارجی این رژیم در سال گذشته را می‌توان تحکیم توافقات ابراهیم و تقویت روابط با امارات و بحرین دانست. سفرهای متعدد مقامات عالی‌رتبه این رژیم از جمله وزیر خارجه، نخست‌وزیر، وزیر دفاع و رئیس این رژیم به ابوظبی و منامه نشان‌دهنده چنین روندی بوده است. در روابط با آمریکا با توجه به در جریان بودن مذاکرات هسته‌ای ایران، رژیم صهیونیستی در سال گذشته تلاش کرد با دولت بایدن هماهنگ باشد. این رژیم همچنین حملات هوایی خود به سوریه را تداوم بخشید و با این حال تلاش کرد روابط مناسب خود با روسیه را حفظ کند که نمونه بارز آن موضع‌گیری‌های مقامات این رژیم درباره حمله روسیه به اکرین بود.

لغو برگزاری انتخابات سه‌گانه فلسطینی‌ها

برخلاف انتخابات رژیم صهیونیستی در جبهه فلسطینی اما انتخابات سرنوشت کاملاً متفاوتی داشت. بیانیه تعیین تاریخ انتخابات از سوی عباس در ۱۵ ژانویه، اوج فعالیت سیاسی فلسطینی‌ها را به همراه داشت. حدود ۹۳ درصد فلسطینیان واجد شرایط برای رأی دادن ثبت‌نام کردند و ۳۶ گروه لیست نامزدهای خود را ارسال کردند. اگرچه دستورات و مداخلات قانونی ریاستی، امکان ثبت‌نام برای مخالفان امیدوار را دشوار کرد و گزارش‌ها درباره ترساندن نامزدهایی که نظم حاکم را به چالش می‌کشیدند، شایع بود با این حال مقدمات انتخابات به خوبی پیش

رفت. فتح، حماس و ساير جناح‌هاي فلسطيني در اوایل سال ۲۰۲۱ با هدف توافق در مورد شیوه برگزاری انتخابات دو بار در قاهره دیدار کردند. آن‌ها بر روی یک برنامه عملی و فوری‌تر تمرکز داشتند؛ یعنی نحوه برگزاری انتخاباتی که هر دو در آن شرکت می‌کنند و هر دو تعهد دادند به نتایج آن احترام گذارند و این نوید پیشرفت‌های خوبی را می‌داد.

با این حال در ۹ اردیبهشت (۲۹ آوریل) محمود عباس رئیس تشکیلات

مهم‌ترین مشخصه
سیاست خارجی

این رژیم در سال گذشته
را می‌توان تحکیم توافقات
ابراهیم و تقویت روابط با
امارات و بحرین دانست.

خودگردان رسماً تعویق انتخابات را اعلام کرد و در واقع انتخابات به طور کلی لغو شد. محمود عباس دلیل این تصمیم را ممانعت رژیم صهیونیستی از برگزاری انتخابات در قدس اعلام و تأکید کرد که انتخابات تا زمانی که مشارکت ساکنان قدس در آن تضمین شود،

به تعویق می‌افتد. اما دلایل واقعی این تصمیم چیز دیگری یعنی اختلافات داخلی جنبش فتح و افزایش احتمال شکست این جنبش در برابر حماس بود. اخباری نیز وجود داشت که حاکی از فشار برخی کشورهای عربی و نیز آمریکا برای لغو انتخابات بود. پیروزی حماس مخصوصاً با توجه به لیست انتخاباتی آن، موانعی سیاسی و حقوقی برای همکاری آمریکا با تشکیلات خودگردان ایجاد می‌کرد و محمود عباس نمی‌خواست شاهد بازگشت مجدد فشارهای سیاسی و مالی حامیان تشکیلات باشد و نیم‌نگاهی نیز به شانس پیشبرد سازش در دوره بایدن داشت. تصمیم به لغو انتخابات امید فلسطینی‌ها برای برگزاری یک انتخابات دیگر پس از

گذشت ۱۵ سال را به ناامیدی تبدیل کرد و در افزایش تنش‌ها در قدس که منجر به جنگ ۱۱ روزه کمتر از دو هفته بعد شد نقش مهمی داشت و به تداوم شکاف میان فلسطینی‌ها و وضعیت وخیم ناشی از محاصره در غزه کمک کرده است.

جنگ ۱۱ روزه «شمشیر قدس»

جنگ رژیم صهیونیستی با گروه‌های مقاومت فلسطین در غزه مهم‌ترین رویداد سال ۱۴۰۰ در روابط اسرائیلی-فلسطینی بود که در تاریخ ۲۰ اردیبهشت آغاز شد و ساعت ۲ بامداد (به وقت محلی) ۳۱ اردیبهشت به پایان رسید. این جنگ منجر به شهادت ۲۵۵ نفر، شامل ۶۶ کودک و ۳۹ زن، مجروحیت ۱۹۴۸ نفر و تخریب بسیاری از زیرساخت‌ها در غزه شد. در سوی مقابل نیز با حملات موشکی مقاومت، بنا به اعلام رژیم صهیونیستی ۱۲ نفر در سرزمین‌های اشغالی کشته شده، تعداد زیادی مجروح شده‌اند و خسارت‌های زیادی متوجه این رژیم شد. همچنین، این جنگ منجر به خیزش‌هایی در کرانه باختری و نیز سرزمین‌های اشغالی ۱۹۴۸ و نیز تحرکاتی در مرزهای هم‌جوار فلسطین در اردن، لبنان و سوریه چه به صورت تظاهرات مردمی و چه به صورت شلیک راکت به سرزمین‌های اشغالی شد.

دلیل شروع این جنگ اقداماتی بود که رژیم صهیونیستی در روزها و هفته‌های پیش از وقوع جنگ انجام داده بود. جنگ با تجاوزگری‌های رژیم صهیونیستی در مسجدالاقصی و محوطه‌های پیرامون و پاسخ موشکی حماس آغاز شد. در واقع دلیل مقاومت غزه برای آغاز جنگ، اقدامات رژیم صهیونیستی

در روزها و هفته‌های پیش از وقوع جنگ شامل وضع محدودیت‌هایی در ورودی باب‌العمود، برخورد خشونت‌آمیز با تظاهرات فلسطینی‌ها در روز قدس و حکم تخلیه اجباری محله شیخ جراح از ساکنین فلسطینی بود. در بافت و زمینه گسترده‌تر طرح رژیم صهیونیستی برای الحاق کرانه باختری، عادی‌سازی روابط برخی کشورهای عربی با این رژیم، روی کار آمدن دولت بایدن در آمریکا، بن بست سیاسی در

اسرائیل، انتخابات فلسطین و تنش‌های ایران و اسرائیل از عوامل تأثیرگذار بر آغاز این جنگ به شمار می‌رود. این نخستین بار بود که گروه‌های مقاومت در رابطه با تحولات خارج از نوار غزه وارد جنگ با رژیم صهیونیستی شدند و بر این اساس معادله جدیدی در رویارویی فلسطینی‌ها با رژیم صهیونیستی ایجاد شد. این تحول از یک سو فلسطینی‌های کرانه باختری و قدس را به ایستادگی در برابر تجاوزگری‌های رژیم

تصمیم به لغو انتخابات امید فلسطینی‌ها برای برگزاری یک انتخابات دیگر پس از گذشت ۱۵ سال راه‌ناامیدی تبدیل کرد و در افزایش تنش‌ها در قدس که منجر به جنگ ۱۱ روزه کمتر از دو هفته بعد شد نقش مهمی داشت.

صهیونیستی تشویق کرد و از سوی دیگر جایگاه سیاسی حماس و سایر گروه مقاومت را در برابر طیف سازش و تشکیلات خودگردان تقویت کرد.

قتل نزار بنات، منتقد تشکیلات خودگردان

بامداد پنج‌شنبه سوم تیر (۲۴ ژوئن) نیروی‌های امنیتی تشکیلات

خودگردان با یورش به خانه نزار بنات منتقد محمود عباس و تشکیلات خودگردان وی را ضرب و شتم و بازداشت کردند و اندکی بعد اعلام شد در بیمارستان فوت کرده است. او نفر دوم لیست «آزادی و کرامت» به رهبری امجد شهاب بود که برای انتخابات لغوشده شورای قانون گذاری فلسطین تشکیل شده بود. قتل نزار بنات که شهرتش به دلیل ویدئوهای انتقادی اش در رسانه های اجتماعی درباره فساد در تشکیلات خودگردان و نقض حقوق بشر از سوی این نهاد بود و پس از قتلش خاشقچی فلسطین نام گرفت موجی از اعتراض و تظاهرات علیه تشکیلات خودگردان و درخواست ها برای استعفای محمود عباس ایجاد کرد.

عملیات تونل آزادی: فرار از زندان جلبوع

در بامداد ۱۵ شهریور شش اسیر فلسطینی از زندان فوق امنیتی جلبوع در شمال فلسطین اشغالی گریختند. این اسرا از زیر حمام سلولشان تونلی را حفر کرده و در زمانی که نگهبانان زندان خواب بودند از این تونل که خروجی آن درست زیر برج دیده بانی بود فرار کردند. با خبر فرار اسرا، مردم فلسطین در کرانه باختری و غزه نیز این اقدام را یک پیروزی قلمداد کرده و به شادی پرداختند. اگرچه تا دو هفته بعد هر شش اسیر مجدداً دستگیر شدند اما این فرار از زندان که عملیات تونل آزادی نام گرفت ضربه ای سنگین به اعتبار امنیتی این رژیم وارد کرد و اقدامات متعاقب رژیم اسرائیلی در مجازات و سرکوب سایر اسرای فلسطینی و بر پا شدن تظاهرات

در حمایت از اسرا عاملی دیگر بود که به تنش‌ها در سال ۱۴۰۰ در کرانه باختری دامن زد.

مذاكرات مبادله اسرا

در سال گذشته مذاكرات مبادله اسرا ميان حماس و رژيم صهيونيستي

اين نخستين بار بود كه گروه‌هاي مقاومت در رابطه با تحولات خارج از نوار غزه وارد جنگ با رژيم صهيونيستي شدند و بر اين اساس معادله جديدي در رويارويي فلسطيني‌ها با رژيم صهيونيستي ايجاد شد.

از با وساطت طرف مصري پيگيري شد كه به نتيجه خاصي منجر نشد. در حال حاضر ۴۶۵۰ اسير فلسطيني در زندان‌هاي رژيم صهيونيستي هستند كه حدود ۶۰۰ نفر از آن‌ها دچار بيماري‌هاي شديد هستند. در مقابل دو تبعه اسرائيلي و جسد دو سرباز اين رژيم از زمان جنگ ۲۰۱۴، در اختيار حماس هستند. در سال ۲۰۱۱ طی مبادله‌ای معروف به

«وفاداری به آزادگان»، ۱۰۲۷ اسیر فلسطینی بایک سرباز اسرائیلی مبادله شدند.

دولت تازه کار بنت-لایپید که به دنبال کسب یک دستاورد عمده در ماه‌های نخستین روی کار آمدن در مواجهه با فلسطینی‌ها، به منظور کاهش فشار افکار عمومی داخلی و خانواده‌های اسرا بود تلاش کرد نشان دهد که به دنبال بازگرداندن اسرای اسرائیلی نزد حماس است اما به نظر می‌رسد به دلیل اختلافات در کابینه شکننده این رژیم که نمی‌تواند تصمیم مورد اجماعی اتخاذ کند و با توجه

درخواست‌های حماس از جمله آزادی شش اسیر شرکت‌کننده در عملیات فرار از زندان جلبوع، اراده لازم برای انجام توافق در این خصوص را نداشته است.

افزایش درگیری‌ها در کرانه باختری

بر اساس آمارهای مراکز حقوقی فلسطینی، درگیری‌های میان فلسطینی‌ها و نیروهای رژیم صهیونیستی و شهرک‌نشینان و آمار زخمی‌ها و کشته‌های این درگیری‌ها نشان‌دهنده تشدید درگیری‌ها و روندهای جدید در فلسطین در سال ۱۴۰۰ بوده است. چنانکه پیش‌تر گفته اقدامات رژیم صهیونیستی در مسجدالاقصی و کرانه باختری از جمله فشار بر ساکنین محله شیخ جراح در قدس که منجر به جنگ ۱۱ روزه شد؛ خود جنگ ۱۱ روزه، ممانعت از برگزاری انتخابات در قدس و در نتیجه لغو انتخابات فلسطین و عملیات فرار شش اسیر فلسطینی از زندان عواملی بوده‌اند که در افزایش تنش‌ها و درگیری‌ها در قدس و کرانه باختری میان فلسطینی‌ها و نیروهای رژیم صهیونیستی نقش مهمی داشتند.

چشم‌انداز تحولات ۱۴۰۱

با توجه به شکننده بودن کابینه رژیم صهیونیستی به نظر نمی‌رسد این رژیم در سال آینده تصمیم مهمی در رابطه با مسائلی چون مذاکرات سازش که نیازمند

اجماع نسبی در داخل هستند اتخاذ کند. به نظر می‌رسد این رژیم برنامه‌های خود را برای گسترش آرام و تدریجی سلطه خود در کرانه باختری را دنبال کند که به معنای تداوم تنش‌های سطح پایین در این منطقه با فلسطینی‌ها خواهد بود. در عرصه خارجی نیز این رژیم پیگیری روند عادی‌سازی روابط و هماهنگی با آمریکا در مسائل منطقه‌ای را دستور کار خواهد داشت. در خصوص فلسطینی‌ها نیز با توجه به وضعیت سیاست داخلی رژیم صهیونیستی، رویکرد دولت بایدن درباره مسئله فلسطین و همچنین شرایط منطقه‌ای به نظر نمی‌رسد فلسطینی‌ها پیشرفتی در رسیدن به آنچه تاکنون به آن دست نیافته‌اند داشته باشند. چشم‌اندازی نه برای پیشبرد رویکرد سازش با رژیم اسرائیلی وجود دارد و نه برای تحقق آشتی ملی و پایان دودستگی.

فهرست مقالات

انديشكده راهبردي تبين در سال ۱۴۰۰ ضمن رصد تحولات حوزه فلسطین و رژیم صهیونیستی و ارائه تحلیل‌ها و گزارش‌های کوتاه از این تحولات، مقالات و یادداشت‌های متعددی را درباره رویدادها و روندهای جاری این حوزه منتشر کرد. در زیر عنوان این مقالات به همراه پیوند آن‌ها برای دسترسی سریع پژوهشگران و علاقه‌مندان قرار گرفته است:

انتخابات رژیم صهیونیستی و چشم انداز پیش رو

<http://tabyincenter.ir/41848/>

تحولات منطقه‌ای و آرمان فلسطین

<http://tabyincenter.ir/42082/documents/>

چرا انتخابات فلسطین باید دوباره به صحنه برگردد؟

<http://tabyincenter.ir/42102/>

جنگ قدس و چند نکته

<http://tabyincenter.ir/42161/>

۱۰ ویژگی نبرد شمشیر قدس مقاومت فلسطین

<http://tabyincenter.ir/42247/documents/>

نبرد شمشیر قدس در فلسطین و پاسخ به چند شبهه

<http://tabyincenter.ir/42282/documents/>

جنگ رژیم صهیونیستی و غزه؛ علل و زمینه‌ها

<http://tabyincenter.ir/42426/>

آثار و پیامدهای جنگ ۱۱ روزه غزه

<http://tabyincenter.ir/42649/>

کابینه جدید رژیم صهیونیستی و چشم انداز پیش رو

<http://tabyincenter.ir/42821/>

درگیری‌های مسلحانه در کرانه باختری؛ علل و پیامدها

<http://tabyincenter.ir/44424/slider/>

موضع جدید رژیم صهیونیستی در قبال برجام و مذاکرات هسته‌ای

<http://tabyincenter.ir/44551/slider/>

چرا اسرائیل جای خالی برجام را احساس می‌کند؟ (بخش نخست)

<http://tabyincenter.ir/44785/slider/>

چرا اسرائیل جای خالی برجام را احساس می‌کند؟ (بخش دوم)

<http://tabyincenter.ir/44786/slider/>

روابط روسیه و رژیم صهیونیستی و دلالت‌ها برای ایران

<http://tabyincenter.ir/44889/slider/>

حل و فصل منازعه رژیم صهیونیستی و فلسطین؛ امکان‌پذیری مدل‌های تک‌کشوری

<http://tabyincenter.ir/44892/slider/>

زويدادها و روندها
فلسطين و لاديم صهيونستے در سال ۱۴۰۱
Palestine and the Zionist regime in 1400: events and trends

اندرشده هزار بستن

نشانی ما در شبکه های اجتماعی:

@Tabyincenter

www.tabyincenter.ir